

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Mesagiul Papii

(+). *Trist, dar adevărat: sub raport moral societatea veacului nostru dă îndărăpt. Ruimur în pejus. Străcaciunea a pornit de sus în jos: dela cei cari datori ar fi fost să le fie mulțimilor luminate și pilde de urmat. — Așa că astăzi cei într'adevăr buni, sănătoși sufletește și luminați apparent rari nantes în gurgite vasto — (vorba clasicului). Trăsura vieții sociale o târâie spre hăurile de negură ale necunoscutului telegari buiestri. Cum era fatal să se întâmple odată ce a fost părăsit, cu nerecunoștință și impietate, drumul sigur al Romei creștine. Faptul acesta îl constatăm nu numai noi, ei și marele eugetător și moralist laic al vremilor noastre care mărturisește deschis și pe față: „Bărbății cari ar fi trebuit să lumineze calea, au luat-o razna; au abandonat catolicismul, dar nu-ți trebuie decât o aruncătură de ochi ca să vezi că nu l-au înlocuit și că vieța lor nu-și urmează cursul decât dirijată de obișnuințe de a simți și cugeta câștigate altădată, de mult oarecând. Nu mai e surugiul; caili sunt aceia cari conduc trăsura”. (Payot).*

Primejdia acestei întorsături fatale nimeni n'o vede, n'o înțelege, n'o simte mai bine și n'o deplânge mai amarnic ca Vicarul Domnului dela miltiimea Scaunului apostolic al vârhovicului Petre. Conștient de datorința sa de a fi cel dintâiu care să învețe cu vreme și fără vreme lumea creștină și cu atât mai vârtos pe cea pe cale de a se descreștina, Sf. Părinte nu pierde nici un prilej de a atrage atenția tuturor la relele ce-i pândesc și la binele ce ar trebui să doriască și spre care ar trebui să râvească din răspuneri. Sărbătorile trecute au fost și ele un atare prilej. Care, — adaugem numai decât, — n'a scăpat Capului creștinătății. Inconșurat de întreg Sacral Colegiu al Cardinalilor, Piu XI s'a adresat acestora, și prin ei Urbi et Orbi, insistând asupra binefacerilor Mântuirii chiar în momentele grave de acum, când în lume bat să-și facă alvie curente contrare Mântuirii prin Hristos, curente cari, „după nouăsprezece veacuri de Răscumpărare, de viață creștină, de înțelepciune creștină, par a fi o nouă proclamare a păgânismului moral, a păgânismului social, a păgânismului de stat. Lucruri înspăimântătoare cari ne fac să ne temem ds o strășnică și înfricoșată ripostă a milei dumnezeesti preschimbată în justiție divină ce va veni să treziască sufletele ce par a fi, în zilele noastre, suprinsse din nou de somnul morții”. După care umbrare energică a atheismului sovietic și neo-păgânismului național socialist (prea sunt transparente aluziile, ca să nu le înțeleagă cineva) Supremul Pontif, asigurând lumea că cea mai iragă și mai neîntreruptă rugă a Sa este cânecul ingereac: *Pe pământ pace între oamenii de bunăvoință, a încheiat cu observația-advertisment și apostrofă apostolică: „Dacă-i dorită de cineva pacea, apoi Noi suntem cei dintâiu cari încercăm și cerșim pacea în rugi stăruitoare către Atotputernicul. Dar dacă din spiritul de ventură, presupunând imposibilul, dintr'un nou enomen de manie a sinuciderii și a omicidului ar afla oameni cari să prefere războiul păcii, tunci Noi știm o altă rugăciune pe care în acest az va trebui s'o rostim din datorie; va trebui să trigăm lui Dumnezeu: „Dissipa gentes quae bella volunt” — risipește neamurile cari vreau războiul. Dorința Noastră însă, dimpotrivă, e ceea de a avea în adâncul inimii și pe buze acel nn angelic: Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace. — Pace! Pace! Pace!”*

Mergând învățați...

Zestrea tragică a noului an — Adevărul ne va mântui — Datoria de-a învăța — Prin predică și cateheză — Prin Agru și prin presă

(=). An nou. Ce aduce? Ce ascunde? — Cât n'am da să-i putem smulge vâlul de pe față. Să-i vedem tainele. Să-i deslușim misterele.

Ne-a ars totdeauna această dorință de copii mari. Azi mai viu decât oricând. Fiindcă anul 1935 ascunde un secret, care poate fi hotărîtor pentru toată „civilizația albă”. — El va trebui, anume, să facă lumină în moștenirea primită dela înaltaș. Zestre grea, haotică, întunecată. Un adevărat cazan al satanei, în care clocotește duhul noului „păgânism social”, coperit cu o pojghiță străvezie de pacte și contracte, și pecetluit cu asasinat și violență.

E clar, că lungă vreme nu mai putem suporta acest regim de duplicitate blestemată. Ne pierdem în rețeaua de pacte și parapacte ce garantează pacea, în vreme ce imbrâncim cu toții sub povara înarmărilor grăbite, generale. Incepe a fi supărătoare vorbăria spoliță a civilizației de fațadă, în dosul căreia se cultivă de zor spiritul violenței și al teroarei, crește comunismul, se exaltă forța brutală și se idolatrizează materia. Nona religie a sângelui și a rassei este ultima și cea mai isbitoare concretizare a acestui duh răsvrătit împotriva lui Dumnezeu. Pe harta experiențelor ei uluitoare se joacă soarta întregel culturi europene.

Care totuși, în mijlocul sbuciumului surd al noroiului, stă răzimată tot pe vechii pilaștri al creștinismului. Și în care totuși, împotriva atâtor aparențe lărmuitoare și înșelătoare, tot numai spiritul evanghelic poate turna lumină și viață nouă. Toate celelalte încercări de-a restabili echilibrul acestei „lumi fără suflet” au dat greș. Fiindcă tocmai de acesta e nevoie neapărată: de sufletul creștin care i-a dat viață și care cearcă s'o înviorze din nou.

Va reuși? Ori doară nu-l va rămâne alta acestul spirit al adevărului etern decât să-și creeze o lume nouă din ruinele celei ce se prăpădește acum? Anul 1935 ne va apropia de deslegarea enigmei. Ar fi inutil să căutăm a ghici de pe acum. Pentru noi, păzitorii acestui duh mântuitor, ajunge certitudinea că el nu moare în vecl și siguranța că în el este salvarea. De-aici urmează numai decât datoria urgentă și inexorabilă ce avem de împlinit în ceasul de față. Și care sună așa: *eliberafi Spiritul*, muncii din toate puterile pentru evanghelic, căutați ca lumina lui Hristos să lumineze tuturor!

În felul acesta trece pe primul plan al vieții de creștin și între primele preocupări ale Bisericii datoria de-a învăța: *mergând în-*

vățați! Arătați lumii izvoarele mântuirii. Nu-l salvare decât în morala și virtutea creștină. Dreptatea și iubirea creștină ne dau singura sinteză acceptabilă a extremelor între cari se sbate vieța publică, între autoritate și libertate, între interes național și ordine internațională. — *Problemele sociale în lumină creștină:* Iată învățătura de mare actualitate care trebuie dată lumii desorientate de atâtea doctrine și de atâtea experiențe contradictorii și catastrofale.

Și alături de aceste probleme generale, pentru credincioșii Bisericii noastre românești unite cu Roma stă în primul plan o altă temă care se cere dezvoltată și adâncită. Duhul rău al vremii a ridicat împotriva noastră val de calomnii și ponegriri. Porniri născute din puvolul violenței cearcă să ne suprime viitorul și să ne fure trecutul. În fața lor trebuie ridicat zidul adevărului nesurpat. Trebuie arătat tuturor, în lumină nouă, ceea ce „Agru” și-a pus ca temă principală a conferențelor din acest an: *rolul și rostul Bisericii unite în viața neamului românesc*. Va trebui să spunem pe față, oricui, că în materie de românism noi suntem dascăli, nu elevi. N'avem de învățat dela nimeni, fiindcă noi am făcut școală tuturor. Și dacă unii din elevii noștri s'au mai poticnit din când în când, noi niciodată. Ne vom ocupa de dreptatea noastră, nu de eclipsele lor. Dacă însă vor continua cu pornirea de-a monopoliza numai pentru ei o zestre care este a noastră în primul rând, nu vom întârzi să le deschidem cartea trecutului, cu mărturiile ei ce nu pot fi răsturnate. — La fel în ce privește viitorul. Împotriva tuturor teoriilor încălcite, cu brevet academic și cu smalț bizantin, vor trebui să înțeleagă toți, că suntem legați pe viață și pe moarte de apus. Toate drumurile românești duc la Roma. Nu numai cele religioase, ci și cele naționale, culturale și politice.

Iată drumul și datoria noastră pentru 1935. — Viață și grijă nouă trebuie să dăm, în consecință, tuturor mijloacelor de propagare a luminii. *Predica și cateheza* în primul loc. Din veac și până în veac, puterea lor cu nimic nu poate fi înlocuită. O nouă examinare a lor, în Biserica noastră, se impune. Lavă încă mult de dorit. Atât de mult, încât se găsească și azi parohii în cari ele lipsesc, pur și simplu. Sunt preoți cari mărturisesc deschis, că le repugnă cateheza. Preferă primăria și camera agricolă. Astfel de aberații și orori trebuie să înceteze. Nouă rândulală trebuie să se facă. Și, mai ales, nouă însuflețire, nou avânt.

Urmează numaidecât: *presa și*

Unelte minunate în slujba luminii. Dacă... Dacă le îmbrățișăm cu căldură și le cultivăm stăruitor. Dar e atâta de făcut încă, și într-o parte și într-alta. Cu presa mai ales, parcă e un făcut. Vedem ce și cum ar fi mai bine, rămânem totuși în halul de-acum. Cu publicații multe și mărunte și cu cititori puțini. Cu și mai puține abonamente plătite. — Până când tot așa? Noul eforturi va trebui să închinăm în noul an acestor probleme.

Deviza noului an este: *Să fie lumină!* Să facem drum adevărului. Să pătrundă aluatul evanghelic întreaga frământătură și frământare a vieții omenirii. Atunci civilizația noastră va căpăta viață nouă. Și moartea nu va birui!

Corpul diplomatic face urări de de anul nou. Ca în fiecare an, Corpul diplomatic s'a prezentat, în ziua de Anul nou, la M. S. Regele, căruia l-a făcut, prin rostul înțelept al nunțiului apostolic Msgr. Valerio Valeri următoarele urări:

Sire, îmi revine onoarea să fiu interpretul corpului diplomatic, prezent aici, pentru a oferi Majestății Voastre expresiunea omagiilor celor mai profunde și a urărilor celor mai calde.

Anul care s'a scurs, n'a fost lipsit de greutate și val, nici de doliu. El va rămâne de aceea, poate cel mai furtunos pe care l-am trăit de mult timp. A conduce corabia unui stat în asemenea împrejurări nu-i lucru ușor. Strămoșii noștri latini spuneau: Incidit in Scyllam qui vult evitare Carybdim. Cu atât mai mult găsim legitimă satisfacția contemplând — dacă îmi este îngăduit să continui în această imagine alegorică — această frumoasă corabie care poartă numele glorios de România, croindu-și drumul prin apele agitate pentru că, în ciuda greutăților și obstacolelor, să se îndrepte către portul plin de speranțe.

De altfel, iată că în 1934 a sfârșit cu totul altfel de cum a fost el tot timpul.

Corpul diplomatic urează ca noul an să se schimbe dela început în lumina vie și, toate popoarele, ajutându-se reciproc în înțelegerea perfectă a intereselor comune să se îndrepte

în cursul noului an spre realizarea păcii sincere și durabile, promisă odinioară celor de bine, ca darul cel mai prețios al cerului.

Acestea sunt urările pe care Corpul diplomatic face în această fericită împrejurare, în numele suveranilor și șefilor de state ce reprezintă, adăugând expresiunea reînnoită a urărilor celor mai bune pentru fericirea Majestății Voastre, pentru aceea a familiei Regale și a țării întregi pe care Majestatea Voastră o conduce cu atâta dragoste și înțelepciune.

Biserica și Statul

În *Figaro*, numărul din 18 Decembrie 1934, a apărut un articol, cu titlul de mai sus, provocând adevărată senzație în lumea cugetătorilor și a celor cu pricepere, cu drag și cu răspundere pentru buna orânduială a treburilor obștești și bunul mers al organizației de stat. Articolul din chestie a trezit cu atât mai mult interes și stupefacție, fiind scris și semnat de d. *BENITO MUSSOLINI*, capul fascismului italian și organizatorul providențial al Italiei postbelice, de numele căruia se leagă atâtea opere mărețe și neperitoare. — În cele ce urmează dăm și noi o parte a articolului din chestie.

„Întreagă istoria culturii occidentale din timpul Imperiului Roman și până în zilele noastre, dela Dioclețian și până la Bismarck arată că, de câte ori un Stat vine în conflict cu Religia, totdeauna Statul e acela care iasă biruit din luptă. Un războiu împotriva Religiei e un războiu împotriva a ceva ce nu poate fi înfășcat; împotriva inatacabilului; e un războiu declarat spiritului și încă în ceea ce are acesta mai profund și mai intim. Și s'a dovedit în toată vremea că în decursul unei atari lupte armele de cară poate să dispună Statul, chiar și cele mai ascuțite, sunt neputincioase întru a da lovitură mortale Bisericii, carea — mai ales fiind vorba de Biserica catolică, — iese, invariabil, biruitoare chiar și din conflictele cele mai înverșunate.

Un Stat n'are puțința să învingă decât un alt Stat. Poate, prin urmare, să ajungă la învingere prin forțarea unei schimbări de regim, de exemplu, ori printr-o ocupare teritorială. Poate să pretindă o îndemnizație de războiu; poate constrânge națiunea învinsă să

desarmeze, ori să adopte un sistem oarecare, după un anumit punct de vedere politic sau economic.

Când, așadar, o națiune intră în războiu, se află față în față cu o realitate materială, susceptibilă de a fi atacată, sfărâmată, mutilată și transformată. Dar când, dimpotrivă, adversarul este o religie, e cu neputință o lovitură determinată și precisă. Simpla rezistență pasivă a preoților și credincioșilor ajunge ca să reducă la zero până și cele mai violente atacuri ale unui Stat.

Bismarck, în decursul tuturor celor opt ani de „Kulturkampf“, — războiul prilejit de definiția dogmei „infallibilității Papei“ sub raporturile religiei —, a decretat arestarea unui mare număr de episcopi, închiderea a sute de biserici, destrămarea unei sumedenii de organizații catolice, a căror ruină a vrut s'o vadă el însuși cu ochii. Această campanie antiromană s'a inițiat cu lozincă: „Los von Rom!“ (Să ne rupem de Roma!).

Rezultatul acestei prigoane fu acela că nu trecu mult și numărul deputaților catolici în Reichstag se ridică peste o sută; că Windhorst ajunse la o popularitate mondială și că rezistența morală a lumii catolice germane se văzu unanim încurajată. La urmă Bismarck teribilul întemeietor al Imperiului German căpitulă în fața lui Leo XIII; apelă la El să facă pe arbitru într-o controversă internațională iar epistola scrisă cu acest prilej o începe cu cuvântul: „Sire!“

Politica lui Napoleon I în ce privește Biserica nu a fost nici ea mai norocoasă. Un dintre cele mai mari greșeli ce a săvârșit vreodată marele Corsican a fost tocmai felul său brutal de a se purta cu cei doi Papi și cu Vaticanul.

În concepția fascistă Religia e în întregime liberă; independentă în casa proprie. Trăznăia de a crea o Biserică de Stat, ori de a aservi Statului o religie mărturisită de quasi-totalitatea Italienilor nu a trecut niciodată prin ceea ce s'ar putea numi anticamera creștinului meu.

Datorința unui Stat nu e aceea de a fi

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Indemnuri arhieresti

— Pentru noul an —

I

Păr. mitropolit VASILE osândește avortul

[...] Parcă niciodată duhul neascultării și al nesupunerii nu a fost atât de nestăpânit, duhul răsvrătirii împotriva legilor lui Dumnezeu parcă niciodată n'a atins culmile, ca tocmai în zilele noastre [...]

Din aceste multe și variate forme ale nesupunerii față de Legea lui Dumnezeu, avem datorită să ne oprim asupra uneia, care este mai *criminală* decât toate celelalte nesupunerii față de poruncile lui Dumnezeu, întrucât ea calcă în picioare dreptul lui Dumnezeu, singurul stăpân al vieții și al morții.

Crima aceasta este pruncuciderea încă în pântecul mamei, ea este: avortul [...]

Împedecarea zămislirii, ori în ce fel s'ar face, e păcat greu, de moarte, și lovește în porunca a șasea, care spune împede: „Să nu curvești!“

Uciderea fătului în sinul mamei sale, și oricum s'ar provoca, lovește în porunca a cincea, care spune tot atât de împede: „Să nu ucizi!“ Uciderea aceasta a fătului se mai cheamă, pe scurt, avort. Avortul este tot păcat

greu, chiar și mai greu ca împedecarea zămislirii.

Păcatul avortului se răsbună, însă, grozav. Întâi *împotriva chiar a părinților*. Las că însuș acest păcat e ceva da neînchipuit. Până și dobitocul necuvântător își ocrotește procreația, și omul, înzestrat cu minte, voință, judecată, suflet, — să fie în stare a se lepăda de ea? E în stare. Dar tocmai pentru aceasta păcatul lui cade mai greu în cumpăna dreptății dumnezeiești, care-i pretinde să nu ucidă.

Păcatul avortului se răsbună însă, cu aceeași cruzime, *asupra popoarelor*. Popoarele cari practică avortul, pier fără milă. Nici nu se poate altfel. Dacă părintii nu au copii, învederat că odată cu ei piere o familie. La fel, dacă au un copil, întrucât în locul alor doi părinți rămâne pentru națiune o singură ființă. Nu e câștig nici atunci când după doi părinți rămân doi copii, ci e o simplă rămânere pe loc. Dar în asemenea situație ce se face o națiune, ale cărei familii au numai doi copii, în mijlocul teribilei emulațiuni cu popoarele cari practică sistemul mai multor copii? Evident, trebuie să piară.

Ne cuprinde groaza, când citim că Irod a ucis pe toți copiii din Bethlehem și împrejurimi, — tradiția numărul lor îl socotește la 14.000 —, și nu avem cuvinte să osândim această îndobitocită cruzime. Ne înflorăm și ne podidesc lacrimile, când citim că armata noastră în războiul pentru întregire — și accentulez: în războiul — a avut 230.000 (V. Kiri-

țescu) *victime, soldați și ofițeri*. Dar ce flo și de groază și de durere, trebuie să pu stăpânire pe noi *când statistica medicală arată că România noastră pierde în fiecare 150.000 copii uciși prin avort, fără să socotim că cifra aceasta provine din avorturile provocate numai cu intervenția medicului, și fără să socotim mii de mame cari cad jertfă avorturilor?*

Păcatul avortului se răsbună, în urmă chiar și *asupra copilului*, înțeleg firește, familiile cari practică sistemul de unu și doi copii. Cum? Tocmai acești copii, dădăci apărași și de soare și de frig, tocmai ei cu moștenesc neîmpărțită, ori numai în două împărțită, averea părintească? Da tocmai ei știți pentru ce? Pentru că sunt prea dădăci prea desmlerdați. Trupul lor nu se oțelește prin inevitabilul joc cu frățiorii, mintea și viața lor nu se fortifică prin dreapta înțelegere a împrejurărilor. Cel mult își însușesc o încăpățănare de catâr față de părinții lor, o dispoziție tiranică față de semenii lor. — Dă poate să fie asta fericirea pe care le-o pregătesc iubitorii lor părinți? Ciudat fel de vedea viața!

Veți căuta, și vor căuta să-și justifice enorma lor păcătoșenie cei vinovați, cu fel fel de argumente.

Vor zice unii, — și aceștia sunt cei ufatici —, păcatul acesta nu este nou —, practicat-au și alții. Adevărat. Dar niciodată s'a practicat pe scară atât de întinsă, nici cinism atât de revoltător ca astăzi.

cerca să creeze noul evangheliu, sau alte dogme; să răstoarne vechi zeități, pentru a le substitui cu altele preconizate de rasă, sânge, ori de vre-un „nordism” oarecarele... În vremile noastre, și în continente de „cultură albă”, două sunt singurele atitudini logice față de bisericile constituite, între cari Statul poate să aleagă: ori să le ignoreze, tolerându-le pe toate, cum e cazul Statelor Unite, ori să reglementeze relațiunile dintre guvern și Biserică pe calea unui sistem de convenții și concordate, după metoda ce a dat cele mai bune rezultate în Italia”.

După ce face apoi elogiu acordatului din Lateran, care a pus, în chip fericit, capăt încordării dintre Vatican și Italia (1870—1929) reliefează faptul că actuala cărmuire politică italiană înțelege să recunoască Bisericii cuvenita suveranitate pe tărâmul specific activității ei proprii. De ciocniri între Stat și biserică nu prea poate fi vorba. Și chiar când ar fi, e ușor să se aplaneze. Odată ce au terene de muncă atât de deosebite. Și alevea: pe cât e de neînchipuit „o adunare de cardinali care s'ar ocupa cu discutarea calibrului tunurilor ori cu tonelajul cuirasatelor”, tot atât de neînțeles este pentru un cap normal de om de stat „un cabinet ministerial care s'ar ocupa să trateze teologie și dogme religioase”. Și mai adauge: „Un stat care dorește să încunjoare orice desacord spiritual și orice conflict între cetățenii săi, trebuie să se păzească de orice intervenție relativ la chestii strict religioase”.

Așa judecă Ducele. Și ce cap normal ar putea să nu fie de acord cu el?

Marin Barbu-Bănățeanu

Vieață intensă la Cicârlău. (eparhia Maramureșului). Faptele grăteac mai convingător ca vorbele. Și iacă ce arată faptele: în postul Crăciunului trecut s'au ținut în parohia pâr. L. Gherghel *misiuni populare* în legătură cu rânduiala pentru Anul Sfânt. Rezultat: 887 mărturisiri și cuminecări.

Alta: s'a sfințit prin pâr. *Al. Breban*, prepozitul dela Balamare, crucea de pe turnul bisericii frumos renovată. S'au înregistrat iarăși

501 apropieri de SS. Taine. Mulți asistă zilnic la sf. liturghie, împărțându-se zilnic. La o populație de 2000 suflete s'au notat pentru anul încheiat 11.239 mărturisiri și cuminecări.

Impuls la această efervescență de spiritualitate dau și cele două asociații religioase locale: Reuniunea Mariană a femeilor, și Agru. Grație și apostolatului dezvoltat de membrele și membrii acestor organizații, la Cicârlău în fiecare Joi seara este *Oră de adorație*. Biserica fiind deschisă peste zi, credincioșii tineri și bătrâni, pe întrecute, fac vizite fără număr lui Isus Euharisticul. E îndeosebi mișcătoare această pietate la elevii de școală primară. Drept că pe lângă preot, muncesc cu zel și dd. învățători I. Brumat, I. Simon și P. Văleanu, cari conferențiază în desele întruniri ale Agrului, corul mixt al cărui e și el o mândrie a parohiei acesteia de bine.

Păstorul sufletească al celor din Cicârlău în același răstimp al postului Nașterii a avut mângăierea — să țină sf. misiuni la *Ilba*, unde a fost ajutat de pâr. local P. Birlea, precum și de fratele în Domnul pâr. M. Berinde din Selni. Rezultatele sufletești peste măsură de îmbucurătoare și aci. — Darul Celui de se dovedește totdeauna operant. Numai să fie cine să lucreze împreună cu el.

Danii binevenite. Cetitorii noștri știu deja: la *Simeria* (eparhia Lugojului) s'a binecuvântat luna trecută o capelă foarte frumos împodobită. Ceeace nu s'a spus atunci, se destăinuie acum: podoaba Casei Domnului din Simeria e rodul danilor marinoase făcute în acel scop.

Printre ctitorii acestei capele locul prim îi revine pâr. *Viorel Munteanu*, cu cele 6000 Lei donați de Sf. Sa. Pe aceeași listă a binefăcătorilor întâlnim, cu *câte 3000 Lei* pe dd. Ioan Hădeg comerciant și Iuliu Neagu, mechanic. Văd. Lăpăduș. Costa dă 1430; văd. Iulia Râșnița și dd. Iacob Iunic și Andrei Dan dau *câte 1000 Lei*; dd. Vasile Roșca și Emil Makai, *câte 800 Lei*; d. Gavril Cioban, *lăcătuș 700 Lei*; dș. Amalia Bozero, *600 Lei*; colecta Cioban aducând și ea 560 Lei. — Au dăruit

câte 500 Lei, dd.: Dr. Aurel Vlad, f. ministru; Nic. Suciu; Iuliu Suciu; pâr. Iosif Hoboth, prot. rom. cat.; dd. Marin Trandafirescu, comerciant; Tralan Bolea, fochist; A. Dima, farmacist; P. Săcăreanu, gluvaerghi; V. Andreica, pensionar, Gh. Stanciu; A. Szentiványi, S. Sebeșan; I. Fugaciu; Alex. Șovagău; V. Neamțu și Iacob Sabău. — *Câte 400 Lei* s'au primit dela dd. Emil Muntean și Gabert Schneider, iar *câte 300 Lei* dela dd. Dr. V. Jula, medic; C. Raika și dș. Valeria Petrian, d. T. Păcurar dăruind 250 Lei. — Alte sume: *câte 200 Lei* au dat 21 inși; *câte 150 Lei*, 2 persoane; *câte 100 Lei* 42 de inși; *câte 80 Lei*, doi inși; iar *câte 50 Lei*, trespzece inși.

De notat că între donatori găsim alături: Români, Maghiari, Germani; catolici, ortodocși și mărturisitorii ai altor crezuri creștine. — Laudă lor; tuturora!

Abonament nou. Cu ajutorul Domnului, „Unirea” începe anul 45 de viață, pentru care deschide, prin aceasta, abonament nou. Răutatea vremilor și condițiunilor de tipar rămânând cea veche, neschimbate au trebuit să rămână și condițiunile de abonament înscrise în fruntea foii. — Rugăm stăruitor pe cititorii cari vreau să ne primească și pe viitor cu vechia dragoste, să ne trimită cât mai neîntârziat modestele sume cari să asigure existență gazetei. Și, de altă parte, să caute abonați noi. Numai cu munca gratuită și însufletirea redacției nu poate trăi o publicație. Mai înainte de toate trebuie să-și cunoască și împlinească datoriile cititorii! — În speranța că anul pe care îl începem va fi mai bun, și sub acest raport, decât cel trecut, plecăm la drum cu încredere în Dumnezeu și în dreptatea cauzei, pe care vrem s'o servim cinstit și din toate puterile!

Inovație la telefon. Centrala telefonică aduce la cunoștința publicului, că de aici înainte personalul telefonului la chemarea abonatului nu va mai răspunde cu *Centrala* ci cu *Numărul*. Măsura aceasta se ia pentru o deservire mai rapidă a abonaților și cu scopul ca abonatul să facă comanda cât se poate mai repede, fără a ocupa mult timp personalul telefonului.

Vor zice alții, (— aderenții așa numitului neomalthusianism —), prea mulți sunt oamenii; situația economică și financiară e prea sdruncinată; mizeria e prea mare, nu avem ocupație, nu avem hrană, îmbrăcăminte, locuință; nu putem să asigurăm educația mai multor copii; nu ne primesc în serviciu; abia ne țărăm vieața doi ori trei; dar să fim 6 ori 7 în familie? — Credeți, că voiu nega aceste adevăruri? Dimpotrivă, mi-se strânge inima când sunt nevoit să constat și mizeria, și lipsurile, și situația grea în care ne sbatem. Cu toate acestea nu va strica să cumpănim și cifrele unor statistici mult grăitoare. Așa de pildă una care ne spune, că deși pământul are acum vreo 2 miliarde de oameni, poate să hrănească ușor încă vreo 5 ori 6 miliarde (— număr colosal —), și că oamenii și acolo trăiesc tot așa de bine, dacă nu și mai bine, unde locuiesc 2—300 suflete pe un Km², și nu ca la noi 60—70! Pentru asigurarea traiului va să zică, pe lângă o organizație socială justă și cu prevedere, nu lipsește decât munca, chibzuința, și cruțarea omului. Altă statistică ne arată, că numărând copiii din casele unei străde din New York, unde locuiesc *cel mai bogăți*, s'a aflat că în cele 47 case ale străzii nu trăiesc decât *17 copii*, și că la *Berlin numărul copiilor sugaci*, mai mici de-o jumătate de an, e de *200.000*, iar al *câinilor 240.000* (40.000 câini mai mulți decât copii). Vorba Psalmistului: „*Și vor lăsa streinilor bogăția lor; și mormintele lor, casele lor în veac*”. (Ps. 48, 10). Care-i aici învăța-

tura? Aceea, că sărăcia și mizeria face să nu se nască copii? Nu. Ci păcatul, moda, lenea, silueta, luxul, și trăznăile capului! Acestea să diriguiesc lumea, acestea să piarză pe bunii creștini? — Să nu fie. Om cu mintea întregă, și cu atât mai puțin Sfânta Biserică, nu poate să primească astfel de argumente nici în ruptul capului! Pentruce? Pentru că Domnul nu așa a dat sfânta sa poruncă: „Să nu ucizi decât dacă nu ai hrană ori locuință”, și nici așa: „Să nu curvești decât dacă ești sărac”, — ci simplu, pentru toată lumea și cu toată tăria: „Să nu ucizi”, și „Să nu curvești!” [...]

II

Psf. VALERIU TRAIAN al Orăzii ne îndeamnă să câștigăm indulgențe pentru sufletele din purgator

[.] Până în vremurile din urmă puteam zice: că Românii suntem împărțiți numai în două biserici. Însă, durere, acuma nu o putem zice nici aceasta, căci și printre Români încep a se lăși sectele și zi de zi se pierd și fii de al neamului românesc printre sectarii. Și mulți dintre ai noștri se lasă să fie seduși de profeții mincinoși, cari lucră cu arma calomniei, a batjocurei și a urei. În loc să ne apropiem și să ne unim, ne despărțim și mai mult. În loc să căutăm adevărul, și aflându-l în adevărata Biserică a lui Hristos, care singură ne duce la mântuire, să intrăm cu toții în aceasta nale a lui Noie și trăind în pace și bună înțelegere, ajutorându-ne unul pe altul să

ne putem câștiga bunăstarea noastră aici pe pământ și fericirea noastră din vieața veșnică, ne certăm, ne urim căutând numai plăcerea și bunăstarea noastră pământească.

În acest an ca și în cel trecut vom comemora Patimile Mântuitoare ale Domnului. Cum Dânsul a suferit pentru noi, să suferim și noi pentru Dânsul, cum Hristos a purtat crucea pentru noi, să purtăm și noi cu răbdare creștinească crucile necazurilor și greutăților vieții noastre, oferindu-le acestea pentru neamul nostru, pentru familiile noastre, pentru prietenii și dușmanii noștri. Cum Hristos s'a rugat înainte de patimile sale pentru unitatea bisericii sale și noi să ne rugăm mult, să ne rugăm zilnic pentru unirea tuturora în cea una, sfântă, catolică și apostolică alui Hristos biserică; precum la fiecare sfântă liturghie ni-se cere ca: „*Pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm*” [...]

În țările din Apus sunt mai multe ordine de călugări și mai ales de călugărițe, cari și-au ales partea cea mai bună, a Mariei, și duc o viață contemplativă în rugăciuni și mortificări continue, spre a repara vătămrile zilnice, ce le primește Hristos nu numai dela cei necredincioși, ci și dela cei cari ne numim credincioși, însă din păcatele noastre din nou și din nou îl răstignim pe Hristos.

Noi românii nu avem astfel de orduri, de aceea trebuie, ca noi fiecare în particular să facem abnegații și să facem rugăciuni multe

Știri mărunte

Cincisprezece ani de arhipăstorie.

Atâția au trecut de când, din scaunul vldicesc al lui Inochentie Micu, păstorește peste uniții din arhiepiscopie și din Vechiul Regat, totodată având ca sufragane și celelalte patru episcopii române unite, I. P. S. VASILE Mitropolitul nostru. Ani grei, bogăți în trudă, încercări și suferințe. Dar și în roade. Istoriei nepărtinitoare îi este hărăzit să se opriască, plină de sinceră admirație, în fața reavărilor acestui răstimp din atâtea puncte de vedere glorios și prin atâtea fire întrefesut cu stăruințele neobosite ale cărmaciului neobosit din mica Romă dela îmbinarea Târnavelor. — Pe arhiereul și mitropolitul nostru Vasile, Doamne păzește-l întru mulți ani încă!

Noul Palat Regal a fost inaugurat.

Cu fast împărătesc și slujbă dumnezeiască săvârșită de Sanctitatea Sa Patriarhul Miron în prezența MM. LL. Regele Carol și Maria, a unei sumedenii de demnitari și a Corpului Diplomatic în frunte cu Msgr Valerio Valeri, s'a inaugurat în ziua de Anul Nou noul Palat Regal din Cetatea lui Bucur. Pricepătorii spun că în deosebi sala tronului e o realizare de mare artă. În răspunsul dat premierului, Suveranul apăsând pe cuvântul că trebuiesc revalorizate mentalitățile și pus la locul lui cuvântul de cinste, a făcut majestatica mărturisire creștină: »Morală nu este un lucru de față, ci este un lucru de fond și și prin reînțoarcerea unei cinstite morale s'ar putea ameliora și lucrul atât de important: moravurile acestei țări». Amin!

Misionarii masacrați. Agenția »Fides» aduce știrea că în ținutul Matto-Groso (America de Sud) iudianii încă barbari, ziși Chavantes, au atacat stațiunea misionară și au masacrat oribil doi misionari. Cel doi eroi ai crucii sunt

spre a ne arăta dragostea față de Isus Hristos și spre ispășirea păcatelor noastre și ale altora, cari fac, ca Prea Sfânta Inimă a lui Isus străpunsă de sulfa soldatului roman neîncetat să sângereze. Prin rugăciuni și abnegațiile noastre, precum ne îndeamnă Sfântul Părinte în scrisoarea sa de prelungire a anului Sfânt, să mai cerem, ca Răscumpărătorul neamului omenesc să lumineze cu raza luminii cerești sufletele întunecate ale necredincioșilor și dușmanilor lui Dumnezeu, ca rușinându-se și căindu-se de fărâdelegile lor să-i îmbrățișeze cu îndurare la sânul-I părintesc. În acest scop înalte de încheierea Anului Sfânt într-o ziă ce se va stabili și publica înainte atât în biserica sf. Petru din Roma, cât și în toate bisericile catolice de pe întreg rotogolul pământului se vor face rugăciuni publice din partea Capului Văzut al Bisericii și a tuturor fiilor lui credincioși.

În anul pe care-l începem să ne aducem aminte »de cei ce întru nădejdea învierii veșnice au adormit, părinții și frații noștri, și de toți, cari întru cucerie și credință s'au săvârșit» și prin indulgențele, pe cari în acest an le putem câștiga în măsură mai mare și mai ușor, să le scurtăm suferințele din locul curățitor, și astfel mai în grabă să ajungă la fericirea veșnică, ca apoi și dâșii să se roage pentru noi la tronul măririi lui Dumnezeu ca să depărteze de la noi »spiritul trândăviei, al grijel de multe, al iubirei de domnie, și al grăirei în deșert, iară spiritul curăției, al umilinței, al răbdării și al dragostei» să-l dăruiască nouă robilor săi. Și astfel ceea ce nu putem face prin ordurile contemplative cari ne lipsesc, să suplimentăm sufletele eliberate din purgator prin indulgențele câștigate de noi.

preoții: Don Fuchs și Don Sacilotti. Cel dintâi s'a născut în Luzern la 1880; cel de al doilea s'a născut în Brazilia la 1898. Ambii aparțineau tagmei călugărești a Salesienilor. — Ceeace nu va împiedeca pe alți frați de credință a celor uciși să încerce iarăși și iarăși, cu orice risc, încreștinarea nefericiților barbari din acele părți ale necredincioșilor.

A murit Cardinalul primat al Angliei. Episcop la 35 de ani; arhiepiscop la 42 și cardinal la 59 de ani, Em. Sa card. Bourne, primatul catolic al Angliei moare în noaptea de Anul Nou, la vârsta de 74 de ani. Ilustrul defunct se trage dintr'o familie săracă de irlandezi. Tatăl său: un prea modest poștaș rural. Ceeace, precum se vede, n'a împiedecat pe fiul său, în urma calităților excepționale ale acestuia — savant și om de acțiune în același timp — să se ridice la cele mai înalte trepte ale ierarhiei bisericești și să-și asigure, în toată vremea, stima celor mai înalte foruri ale vieții culturale, sociale și bisericești engleze, fără deosebire de colorit politic și confesional.

N'a luat vacanță niciodată. Preotul despre care s'a putut spune acest lucru la groapa sa, după 49 de ani de preoție, a fost pâr. Friedric H. Higley mort de curând la Limehouse, cea mai săracă parohie a Londrei. Patruzeci și șase de ani s'a luptat mereu cu mizeria în această parohie fără să se deie bătut vreodată. Cu toată sărăcia sa și a enoriașilor săi a izbutit să clădească trei școli și în anii din urmă s'a căznit să ridice și o biserică. I-a reușit și asta, după ce a lucrat la ea cu mâinile sale. Cu patru zile înainte de a închide ochii a fost gata și lăcașul Domnului. Cea dintâi sf. liturghie la altarul noii biserici a fost cea oferită pentru odihna sufletului pâr. F. H. Higley, trecut la veșnicie în vârstă de 72 de ani.

Locale. Duminecca viitoare, cea de după Botez, va predica în catedrală pâr. Dr. Nicolae Lupu, profesor la Academia teologică.

— În ziua de Anul nou au avut loc tradiționalele recepții la Mitropolie. În frunte cu Ven. Capitlu și cu d. prefect al județului, toate autoritățile bisericești și civile, precum și corpurile didactice ale școalelor s'au prezentat la I. P. S. Sa pâr. mitropolit VASILE, care-și prăznuiește ziua numelui, precum și cincisprezece ani de arhipăstorie. Sentimentele de admirație și bunele doriri pe cari le nutrește toată lumea față de marele nostru Mitropolit și-au găsit aleasă tâlcuire în cuvintele rostite de pâr. canonic Dr. Victor Macaveiu și de către d. prefect S. Gisdavu. Impresionat și impresionant a răspuns Mitropolitul sărbătorit, arătând tuturor calea care duce la plină liniște sufletească în fața morții și la binele neamului deopotrivă: împlinirea conștiințioasă a datoriei.

— Anul Nou, ca de obicei, a fost așteptat și de astădată cu inimi vesele și deschise, la masa prietenească, în sala de gimnastică a liceului de băieți. Lume aleasă și mai multă ca oricând. Programul variat al revoluției face să treacă orele ca clipitele. Punctele de cor și vioară, declamările și »Cronica anului» (intocmită de pâr. Dr. Nicolae Lupu) încântă și descrețesc frunțile.

După patru veacuri. În orașelu Sf. David din ținutul Galles (Anglia) a avut loc zilele trecute o ceremonie ce a stors multe lacrimi. Și anume: s'a deschis, în cadre sărbătorești, o biserică dedicată cultului catolic și clădită din pietri și din cărămizi rămase în ruinele bisericilor și capelelor dărimate acum patrusute de ani. Actul sfânt l'a prezidat arhiepiscopul de Cardiff, Msgr. Mostyn, fiind de față peste 1000 de credincioși. Terenul pe care s'a ridicat noul lăcaș al Domnului l'a dăruit un acatolic, d. Morgan Griffiths. În vremea slujbei o bună parte

a asistenței a trebuit să steie afară, în vânt strâșnic și ploaie cu nemiluita ce reamintea viforul năpraznic al prigoanei prin care le trecuseră odinioară străbunicii.

† **Lucreția Manu**, soția d. Dr. Emil Manu din București, a trecut la cele veșnice în 23 Decembrie 1934, împărțită cu SS. Taine, într'al 34-lea an al vieții și 8 al fericitei sale căsătorii. — Facă-i Domnul parte de bucuriile dreptilor!

Mulțumită publică. Cine n'a auzit sau n'a citit despre nenumăratele danii pe cari le face vrednicul cursor diecezan Moșul Zinvel dela Lugoj? Așa mai nou — din fericitul prilej al împlinirii alor 20 de ani de muncă cinstită și corectă în postul de Cursor — a dăruit pe s'ama studenților teologi rom. uniți dela Facultatea din Strasburg o Evanghelie, ediția ultimă, simplu și frumos legată. Merită, deci, harnicul Moș Zinvel sincerile noastre felicitări și mulțumiri pentru această faptă plină de învățătură creștinească. — (Teologii români uniți).

Telefonul »Unirii«

P. Reghin. E cam mult, de când nu s'a mai discutat problema *penzionării preoților*. În curând însă va fi din nou de mare actualitate. Gazetele vestesc, anume, că ministerul cultelor a întocmit un proiect de lege, care va fi votat în actuala sesiune parlamentară, privitor la această problemă. Limita de vârstă, la care se va face pensionarea din oficiu a preoților, proiectul o prevede la 70 ani. Se spune, că proiectul are și aprobarea Sf. Sinod. — Mai deaproape încă nu-l cunoaștem. Când vom ști mai multe, vom reveni.

Cititor »*Increment*«. Cineva din părțile Sibului ne-a trimis câteva rânduri. A uitat să le iscălească. Sau, mai curând, n'a putut. Fiindcă dela început se declară »*Increment*«. Și de ce, mă rog, această catastrofă? Din motivul că »*Unirea*« dorește succese unui nou cotidian, în speranța că el va fi cu adevărat »*independent*... închinat adevărului... din care să lipsească patima și interesul«. Nu credem să existe în aceste dorințe motive de »*Increment*«. A, da, am aflat. Tânicul nostru corespondent ține, că gazeta respectivă e »*jidovească*«. Dar și în acest caz, bine am scris ce-am scris. Dorim isbândă unei publicații obiective, închinată adevărului. Dacă va fi așa. Altfel nu. Și încă ceva: de unde știți simpaticul necunoscut, că A. B. C. e o gazetă »*jidovească*? Noi nu știm. Cunoaștem personal pe directorul ei și câțiva redactori, toți români de treabă. Atunci? Înainte de-a-se da morții prin *Increment*, vajnicul nostru român să-și controleze informațiunile și să-și economisească emoțiile.

B. Cluj. Ce s'a întâmplat la pravoslavnică episcopie din capitala Dv.? Care din argații vldicesci a avut vedenii de anul nou? Ori, chiar din al lor căpsor iluminat a țâșnit schintea ce lucește în »*Universul*«? Adeca: »*Episcopia Clujului are nevoie de câțiva preoți licențiați în teologie, cari să facă misionarism și să organizeze parohiile trecute dela uniți în ținutul Maramureșului*«. — Măguliți pentru cinstea ce ni-se face cu licențiații, ne întrebăm totuși, ce se va alege cu droaia de »*băznogi*«-călugări cari bătăie prin acele părți? Au căzut în disgrație? Dar până ieri alaltăieri tare-i mai erau dragi dlui Matei (bărbatul Dnei Sanda). Vor lua iară drumul mănăstirii? Și cum se vor despărți de atâtea suflete cari s'au legat de ei cu multe feluri de lanțuri? — Și pe noii »*misionari*« cine-i va plăti? Și atâtea alte întrebări se pun în legătură cu această idee nevinovată și dominantă. Vom mai încerca să le lămurim cât de curând.

Am primit abonamentul pe 1934: M. Vaida-Recea; M. Tg.-Mureș (pe 1/2 an); Dr. H. Râmnic-Vâlcea; C. Satu-mare; S. Agrieș; M. Aiud; M. Reghin; D. Gherlan (1/2 an); A. Ciuc-sângiorgiu; R. Mateiu; Oficiul parohial Hunedoara; D. Gherța-mică; B. Măgura-Ivei; Oficiul parohial Craidoroș; M. Salsăg.

W. Rakvere (Estonia). Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

M. Arad. Am primit 200 Lei, abonament pe 1931.

Oficiul parohial Oena Șugatag. Confirmăm primirea abonamentului pe 1933.

No. 7356—1934.

Aviz

La Școala Comercială Superioară gr.-cat. de fete din Blaj e vacantă catedra No. 3 de limba Italiană.

Candidatele doritoare de-a ocupa această catedră trebuie să îndeplinească condițiunile prevăzute în legea învățământului secundar pentru profesorii suplینitori și să fie de religie greco-catolică.

Cererile de numire însoțite de actele justificative, se vor înainta Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj, cel mai târziu până la 25 Ianuarie 1935.

Blaj, la 2 Ianuarie 1935.

Vasile Suciu
Arhiepiscop și Mitropolit

